

Årsmelding for året 2022

Styret

Styret har bestått av følgende personer:

- Tommy Finsand, leder
- Torodd Jensen, sekretær
- Kjell Hauger, kasserer
- Kjell Sandberg, styremedlem
- Ole Johan Haakensveen, styremedlem
- Per Ivar Løken, Varamedlem
- Frithjof Funder, varamedlem

Styret har i perioden avholdt 11 styremøter og til sammen 75 saker har blitt behandlet.

Revisorer

- Tore Milsett og John Stensgaard

Valgkomite

- Tore Abrahamsen, Per Flatberg, Torild Jørgensen

Medlemmer

Lørenskog Elveforum har ved årsskiftet 38 enkeltmedlemmer som er en nedgang på 9 fra forrige årsskifte. Vi har 8 lag og foreninger.

Økonomi:

Vi har hatt inntekter på kr.6.600,- som gjelder kontingenter, og utgifter på kr.1.307,50. Kontingentinntektene ble mindre enn forutsatt siden det har vært noen utmeldinger. Kontingenten er fortsatt kr.100,- for enkeltmedlemmer og kr.300,- for lag, foreninger og bedrifter. Ved årets slutt har vi 38 betalende privatpersoner og 8 lag og foreninger som medlemmer. Det har ikke vært noen utgiftsrelaterte aktiviteter i 2022 som har kostet Lørenskog Elveforum noe og overskuddet på kr.5.292,50 er tillagt egenkapitalen.

Årsregnskapet viser en egenkapital på kr.186.280,50 hvor kr.107.763,- er avsatt til prosjekter, kr.12.500,- til bokprosjektet og resten kr.66.017,50 driftskapital.

Profilering

Lørenskog Elveforum er presentert i aktivitetskalenderen Friskus.

Vi har satt bort et prosjekt for å oppgradere hjemmesiden vår og den er planlagt ferdig første halvdel 2023. Ellers har vi profilert oss som best vi kan på våre arrangerte vandringer. (se dette punktet i årsmeldingen).

Guidede turer og arrangementer

- LE deltok på Losbydagen 28 august med stand ved Mønevatn
- LE deltok i Friluftslivets uke 4 september med vandring fra Lørenskog stasjon. Kjell S, Kjell H og Ole Johan Haakonsen deltok og ga informasjon
- LE deltok i Vassryddeaksjon i uke 37 ved Lørenskog stasjon på strekningen mot SNØ. Det var behov for mye opprydding av søppel.

Ny dam for Fri- Elvåga

Oslo Vann og kloakk (OVV) har fått pålegg fra NVE dam tilsynet om at dagens steinmurte dam ved Fri-Elvåga ikke tilfredsstillende gjeldende dam forskrifter. For å bygge ny og tryggere dam ved utløp av Fri-Elvåga må vannstanden senkes til laveste regulerte vannstand (LRV) i ca 1 ½ år. Tiltaket har en rekke problemstillinger og påvirker både kulturhistoriske konstruksjoner og miljømessige forhold på en negativ måte.

Det har vært demninger i utløpet av Fri- Elvåga tilbake til 17-1800 tallet. Bygdeboka for Lørenskog 1958 omtaler dette i forbindelse med de to Hauger-sagene i Bjørndalen. Sagene var i drift fra 1660 tallet og dam stedet for regulering av avløpet i elva var naturlig ved utløp Fri- Elvåga som er rett oppstrøms.

Lørenskog Elveforum har sendt høringsuttalelser både til NVE og til Lørenskog kommune der vi spesielt har bedt om en løsning som bevarer deler av den gamle steinmurte dammen som er et kulturminne i klasse 3. Vi har også bedt om at det sees på lettere adkomst fra dammen til badeplassen ved Torresplassen (??) på østsiden av Fri-Elvåga. Vi har også benyttet muligheten til å peke på dagens minstevannføring fra vannforsyningsmagasinet ved Mariholtet som ikke gir god nok vannføring i Ellingsrudelva til å sikre vannkvalitet for kortreist friluftsliv langs elva og i Langvannet. EUs vanddirektiv kommer inn i bildet i slike sammenhenger.

Høsten 2022 er det foretatt forberedende arbeider med veg og hogst av trær fram til dammen. Ved årsskiftet 2022/2023 fikk vi beskjed om at tiltaket er utsatt til 2024. Blant årsakene er dyre anbud og at OVV har praktisert fraføring av vann fra Ellingsrudvassdraget i mange år, men ikke hatt konsesjon for det. Dette vil bli søkt ordnet i egen søknad og LE vil bruke denne muligheten til å få en gjennomgang for hele vassdraget. Saken vil derfor bli arbeidet med i 2023.

Arealplan for Lørenskog

LE har gitt uttalelse for ny arealplan for Lørenskog med fokus på elver og bekker. Vi fant ikke at vassdragene som tema var godt nok behandlet da det i hovedsak ble vist til en 20 år gammel rapport.

LE påpekte av klimaendringer som man i dag har kunnskap om vil gi mer uforutsigbare regnflommer som vil gi flomskade og også gi perioder med tørke som vil påvirke biologisk liv langs vassdragene negativt. Det er i dag bare en generell grense på 30 m fra vassdrag for bygg som boliger etc og Lørenskog burde se på løsninger i Oslo, Asker og Bærum som har en fast grense med 12 m fra bekk og 20 m fra elv. Årsaken til grensene er et ønske om å ha et belte av vegetasjon ved vassdragene for å sikre biologisk liv og dette er i tråd med EUs vanndirektiv.

LEs øvrige kommentarer er listet nedenfor:

- **Nye opplevelsestier.** Sti fra Gamlevegen til Nuggerud langs Ellingsrudelva på Lørenskogsiden som LE arbeider med å få etablert bør inn i arealplanen. Stien kan kobles mot turveg fra Visperud som var planlagt oppgradert av kommunen i 2020.
- **Lysløype fra Igletjern til Bjørndalen.** LE støtter lysløype fra Igletjern til Bjørndalen, men ønsker ikke at Igletjern berøres og at bekken fra Igletjern bevares åpen på strekningen til Bjørndalen. Kryssing av bekken skjer på 3 steder og det må være med bro.
- **Lysløyper i Bjørndalen.** Lysløyper fra Bjørndalen mot Bråtan og Ellingsrudelva og ved Pålerudskogen kan tenkes å kobles mot stier rundt Nuggerud og Mølleråsen (Merket gult) for å lette adgang til Mølleruinene ved Nuggerud.
- **Lysløype rundt golfbanen.** Lysløype for ski rundt Golfbanen i Losby der det kan brukes kunstsno kan få negative virkninger for vassføringen i Losbyelva da vann til snøen vil bli tatt fra elva. Dette må utredes før beslutninger tas. En mulighet kan være å regulere Mønevann litt for å sikre tilstrekkelige vannmengder.
- **Kulturminner.** LE foreslår at Lørenskog kommune kommuniserer med Oslo Kommune om de forestående inngrepene for å bygge ny dam ved utløp av Fri Elvåga der den gamle dammen som er ca 100 år kan bli fjernet helt. Dammen er et kjent kulturminne og landskapselement og øker forståelsen av den industrielle virksomheten ved Nuggerud som går tilbake til slutten av 1700 tallet. Rapport fra Byantikvaren i Oslo fra 1991 setter dammen i vernekategori 4. Det er nest høyeste vernekategori.
- **Ellingsrud elva ved Visperud.** Ellingsrudelva kan være et interessant landskapselement, men man må ta høyde for at elva har svært stor variasjon i vannføring med flomvannføring regelmessige hvert år. Elva må beholdes åpen i henhold til EUs vanndirektiv.
- **Sikre god infiltrering av overflatevann i hele kommunen.** LE finner lite om overflatevann og behandling av denne i arealplanen. Det bør klargjøres at utbygde områder skal sikres ved hjelp av ulike fordrøynings tiltak. Asfaltering av gårdsplasser mm bør i størst mulig grad unngås for å redusere virkninger av styrtregn.

Bokprosjektet

Bokprosjektet; Elvåga -Ellingsrudvassdraget, et grensevassdrag mellom Lørenskog og Oslo, ble igangsatt i 2021. Historisk bruk av vassdraget både for industri og friluftsliv. Turbilde fra 1946 på veg mot Nuggerud og rester etter tømmerkistedam ved Nuggerud i Ellingsrudelva (2021).

Det er nå et budsjett på 12 500 kr. Arbeidet kobles mot Lørenskog historielag og Groruddalen historielag. Fritjof Funder og Kjell Hauger samarbeider om teksten som er basert på mye stoff som i dag ikke er allment kjent. Boken planlegges ferdigstilt høsten 2023.

Forummøter

Forummøtet knyttet til årsmøtet

- Lørenskog kommune om dammer som skal rehabiliteres i vassdragene, målepunkter for forurensning og bruk av magasinet i Elvåga drikkevann som bidrag for vannføring i Ellingsrudelva. **Erlend Stubbestad Hølland** ; Dam rehabilitering (Fri elvåga) Østbyputten, Åmotdammen, Elvåga som drikkevannskilde

Inger Elisabeth Røise; Prøvetakingsprogram i Lørenskog. Måler næringsalter, tilhørende parametere, bunndyr, begroeing, ecoli, Utvide med kjemisk analyser

Andre behandlede saker

- LE er høringsinstans i saker som angår vassdrag og vannmiljø. Vi har fulgt med på kommunens informasjon og også webseminarer

«Per Flatberg gikk bort 11. november 2022.

Hans mangeårige arbeid med miljø, miljøvern og naturforvaltning har satt gode og dype spor – både nasjonalt og lokalt. Stiftelsen av Lørenskog Elveforum ble initiert av deltagerne på Seminaret om vassdragsforvaltning og med lokal medvirkning 27. april 2016 hvor Per Flatberg (for Naturvernforbundet) var en av pådriverne og initiativtagerne.

Lørenskog Elveforum har gjennom disse årene hatt gleden av å ha tilgang til hans kunnskaper og ressurser som deltar og bisitter i LE og hans viten, erfaringer og råd kom oss til nytte ved mange anledninger. Han var en positiv, raus og varm person med stor integritet - noe som påvirket og satte spor hos alle de som ble kjent med og samarbeidet med ham»

Lørenskog, 03. april 2023

Tommy Finsand
leder

Kjell Hauger
kasserer

Kjell Erik Sandberg
styremedlem

Ole Johan Haakensveen
styremedlem

Torodd Jensen
sekretær